

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 4 forint.
Félévre 2 forint.
Negyed évre 1 forint.

SZERKESZTŐSÉG:

Hubacsek Pál ügyvéd irodájában,
hova a lap szellemi részét illető
közlemények és a pénzküldemé-
nyek is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátsó (4-ik) oldala 20 helyre
van beosztva. Egy hely ára 90 kr.
Kincstári bélyegilleték külön 30 kr.

NYILTTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr.
Bérmentetlen levelek csak ismert
kezektől fogadhatók el. Kéziratok
vissza nem adatnak.

MEGJELEN: MINDEN VASÁRNPAP.

Felelős szerkesztők:
HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV.
Kiadó tulajdonos:
AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

EGYES SZÁM ÁRA 8 KRAJCÁR.

Alleluja . . .

. . . . Hála legyen az Istennek! E szavaktól visszhangzik ma a levegő tengeren innen, tengereken túl.

A kereszténység ünnepe; de ünnepe az egész világnak; mert habár nem is egy s ugyanazon vallásnak mély s magasztos mysteriumai fűzik össze a kedélyeket, mégis osztozik mindenki az örömben, s meleg kézszorítással üdvözli embertársát: boldog ünneplést! boldog Alleluját.

E szó uralja ma a világot. — Szünetelnek a napi foglalkozások; a családok szentélyeiben a prózait egy eszményibb világ váltja fel; mindenütt ünnepies kép, s a nagy naphoz illő fenség honol.

Még a kórházak nyomorultjai is felemelkednek ágyaiból, elmerengenek, és midőn átröppen elméjükön a gondolat: — . . . Feltámadás, . . . szabadulás, . . . imára emelik lankadt kezeiket, s azon édes reményben, hogy ők is feltámadnak súlyos nyavalyáikból, remegő ajkaik elzengik az örvendő világgal: Alleluja!

A nemes emberbarátnak felmagasztosul lelke, siet oda, hol a nyomor ütötte fel tanóját, s ha a feltámadási ünnep alkalmából irgalmas kézzel letörli az árvák sűrűn hulló könnyeit, felnyílnak a kis ajkak, s betöltik a levegőt: Alleluja! Hála legyen az Istennek!

Behat ez ünnep örömjaja a börtönök szánandó rabjaihoz is, s midőn buslakodva mélnak siralmas helyzetükön, eszükbe jut a feltámadás . . . szabadulás . . . , vigaszt s erőt meritnek nehéz sorsuk további elviselésére, s az öntudat után, hogy rájuk is várakozik szabadulás, könnyelt szemekkel mondják: Alleluja!

A csillagvizsgáló leszáll magaslatáróll nincs ma kutatni valója, hisz a Zenithen tunem juthat vizsgálódó szeme, azon pedig ma, egy rég felfedezett csillag ragyog: Alleluja.

A bányász felemelkedik sötét, dohos aknáiból, felhossa az örömet, hogy lelkeszemei a Nadyron azt látták: Alleluja!

S míg ekkép a világöröm mámorban uszik, ünnepe, vigad, hogy kiki testben s lélekben felvidulva, újra kezdhesse a munkát, hol elhagyta, s becsülettel tölthesse be azon érdeket, melyet a társadalomban képviselni van hitva, vajjon elzárkózhatnók-e mi ez öröm elől? Nem s ismét nem!

Községünk is ünnepies színt öltött, a vidám arcok, a derült hangulat mily ekklatansan hirdetik husvét nagy napját, a kölcsönös jó kívánat, melylyel vallás, nem- és

rangkülönbség nélkül egymást elárasztjuk, fennen hangoztatják, hogy valami magasztosabb s eszményibb érzelmek uralják kedélyeinket, melyekből uton-utfélen elő tör a szív őszinte szózata: boldog Alleluját!

S ha visszamegyünk községi életünk fonalán a közelmúlt időkre, s — főleg, ha visszapillantunk a küzdelemteljes évekre, — melyeknek éppen husvéti időszakát a létért folyó küzdelmeknek kelle szentelnünk; akkor ma, — midőn azon édes öntudat honol szívünkben, hogy veszedelmekben forogtunk, de kétségbe nem estünk; szenvedtünk, de el nem veszünk; közdöttünk, de diadalmaskodtunk: — méltán felkiállhatunk, hogy e mai nap ránk nézve is egy jobb időre való feltámadás napja tehát: Alleluja.

Felocsudva a leviharzott veszélyek után, községünk jobbainak szívét azon magasztos eszmék dobogtatták, hogy községünket a vagyoni haladás útjára tereljék.

Lestük mi, leste a bennünket környező világ, hogy lesz-e sulya szavuknak, lesz-e nyoma tevékenységünknek azon nagy és komoly uton, melyen, a vagyonszerzés után, fáradva küzködnek?

Mindenre megadta a feleletet a szerencsés siker, mely megkoronázta azon fáradságot, melyet buzgólkodva hoztak ők a közös boldogulás oltárára.

Örömlenket fokozza az, hogy a vagyonosodás teréni első s nagy fontosságú lépésünket, — ugyszólván — éppen a mai nagy nap előestéjén tettük, miért is, nem lehet a hála érzetét elnémitanunk keblünkben; mert a feltámadás nagy napjával új életre támadt fel községünk is, legyen érte. Alleluja! Hála az Istennek!

Midőn e nagy nap örömei közt felidéz-zük a múltat, önkéntelen is elménk bonckése alá kerül a kérdés, mit rejt magában a kétes jövő?

Multunkat tekintve, nincs okunk a jövőtől rettegni, s bármily categorice mondotta is a költő: „Multakban nincs öröm, jövőben nincs remény,“ ezt még ellenségünk sem alkalmazhatja ránk; mert multunkat a küzdelem, szorgalom és munka jellemzi, e nemes tulajdonok pedig előre vetik sugaraikat a jövőbe, s megvilágítják azon táblát, melyen e szavak tündökölnék: boldogulni akasz? „hass, alkoss, gyarapíts.“

A jövőt tehát biztosíthatjuk szorgalom s vállvetett munka által, mert ott igazi boldog a nép, hol a földet szorgalmas kezek mívelik; ott virágzó a község, hol azok, kik a nép vezetésére hivatvák, annak szellemi fejlesztését, s anyagi felboldogítását legszen-

tebb kötelemüknek ismerik; ott honol az áldás és béke, hol nem dülnek az erkölcsste-lenség káros kinövései.

Fel tehát! kövessük a költő ihletett szavait: „Vállhoz a vállat s a nap alatt nincs, mi lerontsa a szikla falat;“ vállvetett munka, párosulva szelid erkölcsessel, biztos kilátást nyújt egy szebb jövőre; minthogy pedig a közös munkálkodásnak alapfeltétele az egyet-értés, — mert ezzel kis dolgok is nagygyá lesznek, egyenetlenség által pedig a legnagyobbak is szétzüllenek, — vesszen a viszály és egyenetlenség, hogy a béke és szent egyetértés fűszerezhesse a közös gond s fáradságokat, akkor nem leend okunk kétes színből látni a jövőt, akkor elvezethet-jük községünket a felvirágzás biztos kikötő-jébe; utódaink pedig hatványozott lelkesedéssel zengik a feltámadás ünnepének alkalmából:

Alleluja! Hála legyen az Istennek!

K

TÜZRENDŐRSÉGÜNK.

Alig két hét mult el a legutóbbi tűz-vész óta, amidőn is — hála az isteni gondvi-selésnek, csakis — egy ház égett le. A tűz vasárnap délutáni órákban ütött ki, szélcsend-ben, mint jelezve volt, csak egy házat hamvasztott el.

Kora tavaszi időben, vasárnapon, — népességünk nagy számmal volt a szerencsétlenség színhelyén, és segédkezett, azaz segédkezett volna, — de a vízpuskák későn érkeztek a helyszínére és a vízhiány is akadályozta az oltást.

E két utóbbi körülmény figyelemre méltó és tekintettel arra, mikép Mindszen-ten volt már ismételten oly tűzvész, melynek 3, 4, de sőt 30, 40 ház, egyidőben 90, 100 épület esett martalékul, tűzrendőrségünkkel foglalkozni nem épen fölösleges.

Miből is állottak mai napság tűzoltási eszközeink? Két vízi puskából, melyek a közház udvarán állottak. E vízpuskák egyike sem mondható jónak, csakis a végszükség esetében a jó tűzoltó eszközök munkáját segédkezni hivatottak, a mennyiben évtizedekkel ezelőtt szereztettek be, a midőn is a tűzoltási eszközök kezdetlegesek voltak.

Uj idők, — uj találmányok! — Mai napság a tűzoltó eszközök és szerelvények a tökély magas fokára emeltettek és így misem természetesebb, minthogy községünk is legutóbb foganatba vett tűzoltó készletei bevásárlása alkalmából, a helyi viszonyokhoz mérten, a lehető legjobbat vette. Így beszerzetett egy szívó és nyomó készülékkel ellátott 95 mm. átmárójú fecskendő, mely a rendes felszerelésen túl 100 méter hosszú — 25 méterenként összeállítható — vezető csővel van ellátva.

Vett a község még két kisebb talyiga

tüzi fecskendőt is, melyhez 4—4 ember munkája igényeltetik, ezeknél a szívótelep átmérője 85 mm. Van tehát jelenben a községnek 5 tüzi fecskendője, melyek czélszerű beosztás mellett községünk igényeit egyelőre kielégíthetik.

Jeleztük, hogy a vizipuskák a legutóbbi alkalommal későn érkeztek a helyszínére; de hiszen bár ez nagy baj, eddigéle azon segíteni lehetetlen volt. Ki községünk fekvését ismeri, tudja, hogy az igen hosszan terül el és így, míg a falu alsó végéről a felső részére — hol a közház fekszik — a tűzjelző hír elérkezik, — míg onnan a fecskendő a veszély színhelyére érkezik — az alatt a szerencsétlenség óriási mértékben növekedhetik, gyakran annak gátat vetni már majdnem lehetetlenné válik.

Ha azonban az öt vizipuska közül a 3 ujonnan vett a közháznál lesz, a régi kettő, egyikét az ugynevezett czédulaháznál, másikat a falu végén fognák elhelyezni, úgy a távolság által okozott késedelmességen lehetőleg segítve lenne.

A vízhiány szintén érzékeny károkat okozó volt eddigéle. E bajt kevesbiteni az új — szívó és nyomó készülékkel ellátott — fecskendő lesz hivatva, mert a lehetőség meg van adva arra, hogy 100—110 méter távolságra fekvő kutból a víz egy másik fecskendőbe vezettessék, illetve szívattassék. Ki a kis utcát, a nagy széket, az új osztás jó részét ismeri, tudja, hogy ott igen kevés kut van, de tudja azt is, hogy a házak oly közel építettek, az utcák oly szűkek: mikép ott a szívó és nyomó készülékű új fecskendővel, tehetik majdan a legjobb szolgálatot. Az ekként előadottak szerint tűzoltó eszközeink a viszonyokhoz mérten jók, de hogy e jó eszközök czélszerűen kezeltesse-nek, kell, hogy a tűzrendőrség szerveztesse-k.

Tüzi biztos, községi és önkényes tűzoltóság létesítéséről, esetlegi jutalmazásukról: nézeteinket javaslatunkat legközelebb elmondandjuk.

KÖZSÉGI KÖZGYÜLÉSBŐL.

A képviselő testület március hó 29-ik napján rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgya lett volna egy az 1871. évi XVIII. t. cz. 105 §. értelmében 30 napra kintzendő közgyűlés határideje a czélből, hogy ezen 30 nap mulva megtartandó közgyűlésen a megváltott regale jog és megvett földbirtok hasznosítása és kezelése tárgyában, az e czélből már kiküldött bizottság által beterjesztendő javaslat, tárgyalható legyen.

A tárgysorozatba azonban véletlen tévedésből az lett beiktatva, mintha már most lett volna hasznosítás és kezelés iránt intézkedés teendő.

Ugy ezen körülmény, — mint a földvétel és regale ügy lebonyolítására kinevezett küldöttség elnökének azon szóbeli előterjesztése fölött, hogy a bizottság az idő rövidsége miatt írásba foglalt tüzetes jelentést ez uttal nem adhatott, hanem kötelességének ismeri azt a legközelebb tartandó közgyűlésre beterjeszteni: oly valóban szánalomra méltó meddő vita keletkezett, hogy a képviselő testület, az igazinak valóságos parodiája volt, s nem hiszszük, hogy széles e hazában párjára akadnánk.

A meddő vita végre is azzal ért végett, hogy a bizottság elnökének azon előterjesztése, miszerint az írásba foglalt kimerítő jelentést a legközelebbi közgyűlésre be fogja terjeszteni, tudomásul vétetett s annak tárgyalása az april. 12-én tartandó közgyűlés napirendjében felvételre rendeltetett. — Az eddigi bizottság egyszersmind megbízott azzal, hogy a végleges szervezésig, az esedékes haszonbér — és bérösszegeket az illető bérlőktől vegye fel s számadástétel kötelezettsége mellett kezelje, s hogy az april. 12-én tartandó közgyűlésre a regale jog bérbeadására vonatkozólag az árverési feltételek tervezetét készítse el s tárgyalás végett mutassa be. — Végre a hasznosítás és kezelés iránti szabályzat tárgyalására hivatott közgyűlés határideje april. hó 29-ik napjára tűzetett ki.

Sokkal kevesebb vitával, sőt ugyszólván vita nélkül lett elfogadva a múlt közgyűlésből, a behajthatatlanná vált árvaházi tőkék és kamatok megvizsgálására kiküldött bizottság azon jelentése, hogy ezen tőkekamat hátralékok valóban behajthatatlanok, s hogy a közös árvapénztár tartalék alapjának ter-

hére leirandók, illetve leiratásuk iránt a megye közgazgatási bizottságához felterjesztés intézendő.

FŐVÁROSI LEVÉL.

Budapest, 1885. mártius 31.

Multkori levelemben a kiállítási épületek egy részéről szóltam, most — a tekintetes szerkesztőség engedelmével — a kiállításnak nagyobb épületeiről fogok egy pár sort írni.

A kiállítási terület déli részén találjuk még a kiállítás három igen csinos és nagy épületét, s pedig előbb a „Keleti országok kiállítási pavillon“ját. Ez egy egészen keleti stylban épült számtalan, csaknem teljesen gömb alakú, kisebb-nagyobb toronnyal és kupolával ellátott csinos épület, melynek látása és berendezése önkénytelenül kelet városait juttatja eszünkbe.

E mellett van a „Zenecsarnok“, egyszerű bár, de a körülötte levő apróbb épületek fölé emelkedik nagyságával és magasságával, ezzel szemközt van a kiállítás déli bejárata és a kiállítási nagyvendéglő.

Ezen az oldalon fekszik még két vagy három gépcsarnok, ezek közül egy a kútöldi gépek részére.

Ez épületek a kiállítás összes épületei között a legegyszerűbbek, de egyuttal a legnagyobbak és, legtágasabbak is.

Ezek előtt fekszenek a „földmívelési, vallás és közoktatásügyi ministeriumok“ diszes palotái; melyek bár fából vannak építve, oly gazdagon vannak díszítve gipsz alakokkal és ékítményekkel, hogy a felületes vizsgáló bátran köépületnek merné állítani.

Mint szép és nagy épületeket meg kell még említenem a pénzügyi és kereskedelmi ministeriumok csarnokát, Törley pezsgőgyárosét és a mezőgazdasági gépcsarnokot.

E gépcsarnok előtt van egy kis kert, melybe egyik Zichy gróf kertészetéből néhány fa, a kertészet valóságos remekei, van átültetve.

Ö fölsége a király, Rudolf trónörökös és neje nevének kezdő betűi vannak itt a legszabályosabb alakban kinöve, közöttük egy magyar korona, melyben a mezők, folyók és a kereszt meglepő hűséggel vannak az emberi kezektől megigézett természet által alkotva. A fák ágai a kellő hajlásokon és

TARCZA.

Jer . . .

Jer a tavaszt megünnepelni,
Ékítsd rózsával fűrtidet,
Ne várj te mindig más tavaszra,
Örülj ennek, ez a tied.
Az évek eljárnak fölötted,
Város szived lassan kihűl,
S ha később vágnál ily időre,
Elfut kérelhetetlenül.

Jer a tavaszt megünnepelni,
Ad élvét a szép kikelet;
Nem vonz-e a bársonyba vont rét?
Csengő dal telt mező felett,
Zöld berkek csendes, árnyas enyhe,
Fényben uszó égboltozat,
A pezsdülő táj, a meleg lég
Érzed? . . . örülni hívogat!

Jer a tavaszt megünnepelni,
Ifjuságod is ily tavasz,
S nem veszté el még szent varázsát —
A természet még mindig az;
Keblére vár, ad kedvet az még
Egy jobb idő reményeül,
Jer ifjan, érez itt az agg is,
Meglásd, szived föllelkesül!

Hám Sándor.

Vázlat Mindszent község életéből.

— Folytatás. —

A bérlet forogván szőnyegen, önkéntelenül is elménkbe ötlük egy, — balvélemény által szentesített traditio, melylyel községünkben gyakran találkozunk.

E sorok írójának is többször volt alkalma egyes községi lakosokkal találkozni, kik beszélgetés közben rá-rámutatnak egyes uradalmi földparcellára, vagy terjedelmes legelőre, mondván: „ez is valaha a mienk volt, elvették tőlünk.“

A mindszenti uradalom pedig se a község — mint erkölcsi személy, — se egyes lakosok birtokát

soha nem képezte, mert fel nem tehető, hogy midőn figyelmet alig érdemlő mozzanatok is feljegyezvék évkönyveikben, hogy, — mondom — akkor oly életbe vágó dolgok, minők: egy terjedelmes uradalom néteni eladása; avagy egy községnek attól való jogtalan megfosztatása dokumentumokkal beigazolhatók nem volnának.

Minélfogva csak is a nép ajkán élő utópiák azok, hogy a mindszenti uradalom valaha a község örök tulajdonát képezte, s hogy attól a község s lakosság jogtalanul megfosztatott volna.

Az uradalmi földek soha a község tulajdonát nem képezték, de tekintve a körülményeket, — miket fejtegetni feleslegesnek tartunk, — nem is képezhették.

A legnagyobb valószínűség a mellett küzd, hogy e jámbor reminiscenciák azon időből vehették eredetüket, midőn a Genuaiak, — mint ez uradalom tulajdonosai, — felmondván a községnek a bérletet, — az uradalmat örök áron eladták.

Természetesnek találjuk, hogy jó emlék fűződ-ven a bérlethez, sajnálattal vált meg a lakosság attól; de természetünkben fekszik az is, hogy midőn valaminek fényoldalát akarjuk felültetni, amennyire lehet, mellőzzük azon tényezőket, mik a feltüntetett fényre némi homályt vethetnének.

Nagyatyáink is alá voltak vetve természetünk e sajátságának; fájo szívvel mutatgatták unokáiknak azon földet, mely annyi jóval halmozta el a családot, s mint az történni szokott, egy kis reservatio mentális-sal élve, a tényálladék odiosus részét, a bérletet, — említették is, nem is.

Ők elhaltak; a fiak és unokák fogalmai idők multával mindinkább zavartabbakká lettek. — Ezek is sokat regéltek utódaiknak a boldog napokról, a sok földről, mely egykor őseink birtokát képezte.

Igy történhetett, hogy a földbirtok eszméje mély gyökeret vert a nép emlékébe, míg az árenda ügy,

mely keveset, vagy épen nem forgott szőnyegen, tökéletesen elmosódott.

Ily előzmények után nem csoda, ha azon ferde nézet, hogy az uradalmi földek „a mieink voltak,“ a nép ajkán a mai napig fentartotta magát; míg az árendáról alig hisszük, hogy valakinek fogalma legyen, vagy csak kevesen lehetnek, kik arról tudomással birhatnak.

Midőn tehát mi mindszentieik rámutatunk az uradalmi földre, mondván: „ez is valaha a mienk volt,“ ne felejtsük el, hogy csak árendában volt a mienk a Genuai birtokosoktól.

Hogy pedig a bérlő se a bérleti idő alatt, se annak leteltével magát a bérelt föld örökös urának nem nevezheti, az oly természetes, hogy minden további magyarázatot kizár.

1803-ban a Genuaiak eladták az uradalmat. Annak új birtokosa özvegy Pallavicini örgrófné, szüllett Zichy Leopoldina lett.

1810-ben nyerte a földes uraság a kegyuri jogot, melynek első képviselője Pallavini Ede örgr. volt. Miután Pallavicini Ede örgróf 1839. april 20-án meghalt, az uradalmat Pallavicini Alfonz örgróf örökölte, ki 36 évig volt a mindszenti és az ehez tartozó uradalmak földesura, s Mindszent nagy lelkű kegy ura (Patronus.) Meghalt 1875. márc. 7-én.

Utóda lett a hitbizományi uradalmakban első szülött fia: méltóságos Pallavicini Sándor örgróf ur, királyi kamarás, s a vaskorona rend lovagja, a mindszent-algyői uradalmak földes ura, ugyanezen községek jóltevő kegyura. — Ad plurimos annos!

Ez az mindössze, mit a földes uraságokról kutforrásunk nyomán összeböngéztünk sikerült.

A földes uraságok, főleg a régiebb időben, mindannyiszor, valahányszor uradalmakban időztek, Algyón laktak, s így valószínűleg Algyó évkönyvei gazdagabbak lehetnek a földes uraságokról adatok dolgában a micinknél.

(Folyt. köv.)

helyeken beoltva vannak és hosszas, fáradságos munka által szoktatva.

Van még ott több betű, különféle alaku fák és szőlőtők, de legszebb mindannyi között az asztali állvány (etagere) alaku fa, három kerek tálcával, melyek egymással párhuzamosak és vízszintesek; a felsők arányosan kisebbek az alsó tálcáknál s az ágak mind rövidre vannak metszve.

E fák többféle gyümölcsöt teremnek. Az állvány alaku fa — állítólag — 14 féle gyümölcsöt hoz egyidőben, melyek a rövidre nyirt ágakon, mint egy tálczára rakott gardinete néznek ki.

A főbejárótól balra, a kiállítási terület „Drót sziget” felé néző részén egy igen csinosan kiállított török kávéház, egy más kávéház és egy nagy Panoramája van.

Ezek lennének tehát a kiállítás szebb épületei. Azon felül van még számos kisebb nagyobb pavillon és csarnok, részint az állam, részint magánosok által építve, melyek mind igen szépek, sőt némelyik a fa faragás és ácsmunkálatok valóságos remeke. —

Mint speciálisait és kiváló magyar jellegű épületeit a kiállításnak, fel kell említenem az egyetlen kiállításból sem hiányzó magyar csárdákat: a debreceni csárdát és a szegedi halász csárdát.

E két épület egészen egy alföldi parasztház mintájára van építve, szalma tetővel, kis és nagy kapuval, kis szinnel, a ház előtt kutgémmelel sít.

A kiállítás kapujai sem maradnak a belső épületek mögött, ezek is kiváló csinnal vannak, nagyobbára faragott fából készítve. — Felül ivalaku két oldalt egy egy óriási zászlóval.

A kiállítást, mely Rudolf trónörökös főherceg védnöksége alatt áll, ő felsége a király fogja május elsején megnyitni. A kiállítás tartani fog október hó utolsó napjáig.

Nem lesz talán érdektelen még megemlítenem, hogy miféle és mily áru jegyek fognak a kiállítás alatt kiadni.

1. Bérleti jegyek, melyek a kiállítás egész tartamára érvényesek s melyeknek ára 12—14 frt.

2. Az első három napon (valószínűleg a nagy tolongás elkerülése végett) csak 1 frtos jegyek adatk, a további napokban a belépti jegyek ára 50 kr. Lásznak 20 és 30 kros katona jegyek is, az

előbbieken azonban csak vásár- és ünnepnapokon bírnak csak érvényesül.

Ennyit most a kiállítási területről, és ha soraim e lap hasábjain helyet fognak később találhatni, örömmel közlök a kiállítási előkészületekről és magáról a kiállításról is általános érdekű dolgokat, a mi bizonyára érdekelni fogja a magyar közönséget, mert a kiállítás ügye az ő ügye is.

Rex Izidor.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

A vetések állásáról.

Az állandó gazdasági tudósítók beadják jelentéseiket időről-időre a földművelési ministeriumhoz, amely e tudósításokat összesítvén, nyilvánosságra hozza, hogy a gazdák tájékozva legyenek a szomszéd megyék és az ország aratási kilátásairól.

E tudósítások többnyire oly szűk keretűek, hogy azokból következtetni alig lehet valamit és gyakran hasonlítanak a napi lapokban megjelenő időjárásjelzőkhez, az időváltozások összességét tartalmazván.

A legújabb tudósítások szerint a felvidéki és erdélyi megyékben, továbbá Heves, Arad és Vas megyében, úgy Fiume határán fagy által okozott károk vannak az őszi vetésekben, melyek azonban a beállott enyhe időjárás folytán javultak. A dunántúli megyékben egérkárok jelentettek.

Talán lapunk keretébe illő dolog, ha vidékünk vetéseinek állásáról — amennyire azt a körülmények engedik — referálunk.

Repeében itt ott fagykárok mutatkoznak, különösen a rétföldek lapályosabb részein; mindazonáltal, ha annak 100 ellensége közül egy sem támadja meg, — az említett lapályokat kivéve — jó aratást ígér.

Őszi búzák és rozsok jól teleltek, csakis kisebb mérvben okozott egérkárok mutatkoznak a búzában. — Hogy azonban a hozzájuk kötött remények valósuljanak, egy 24 óráig tartó csendes eső lenne szükséges.

Tavaszi vetéseink korán befejeztetvén, nagy részt szépen kikelték. — Szintén az áldást hozó esőt várják, hogy erősödjenek.

Ma tehát vetéseink állása megnyugtató, s talán fokozza az aratáshoz kötött reményeket a jó

időjárás. — Kívánatos volna, hogy a száraz márciusra nedves április következzen, s hogy a vetések hirtelen ne fejlődjenek, hűvös május, — mégis fagyos szentjei kiméleteivel.

Az állat egészségügyi állapotok egyáltalán véve jónak mondhatók — A malac és bárány szaporulat vidékünkön kedvező.

Üzleti tudósítások.

BUDAPEST, márc. 28.

Az üzlet e hét folyamában igen szűk határok között mozgott. Az amerikai nagy gabonakészletek utjában állanak az üzlet kedvezőbb fejlődésének. A fogyasztás roppant tartózkodó, csak a napi szükségleteket vásárolja, és nem mer nagyobb készleteket beszerezni. Az üzlet ez okból csendes irányzat mellett vontatottan haladt, és ha az árak esend dacára nagyobb veszteséget nem szenvednek, ez csak annak tulajdonítható, hogy az ajánlatok mérsékeltek voltak.

Heti üzletünk menetét a következőkben részletezzük:

Buza. Mérsékelt kínálat és mérsékelt kereslet mellett igen nehézkesen fejlődött az üzlet. Nagyobb forgalom nem volt elérhető, mert áru tulajdonosok ragaszkodnak napi árak követeléséhez, melyek mellett malmaink csakis pillanatnyi szükségletünk fedezetébe bocsájtkoztak. Heti forgalmunk 90.000 métermáza, az árak a hét végén 10 krral emelkedtek. Állomásokon kevés üzlet volt, a következő eladások fordultak elő: Tiszavidéki búzák: Mezőtúron 79.5 kilós 8.50 frt, Gyomán 78.5—79 kilós 8.40 frt, Szolnokon 80 kilós 8.55 frt.

Mai buzaárjegyzéseink Budapesten: Tiszavidéki 75—80 kilós 8.30—9.05 frt. Pest és fehérmegyei 75—80 kilós 8.25—9 forint. Északmagyarországi 75—80 kilós 8—8.90 frt. Szerbiai búzák kisebb tételekben 73—73.5 kilós 7.40—7.50 frton keltek.

Rozs. Ezen cikkben szintén kevés üzlet volt, a szükséglet kevésbé sürgeti a vásárlást, az ajánlatok pedig mérsékeltek, az árak teljesen változatlanok. A helybeli fogyasztás vett közepes árut 7.40—7.50 frton. Állomásokon eladatott: Félégházán 7 frt, Vácott 7.60 frt.

Egy borzasztó kaland.

— Angolból. —

Egy nap Calabriában utaztam, mondja Contier unokahúgához írt levelében. — E föld rosz emberek hazája, kik — én úgyhiszem, nem nagy szeretettel viseltetnek senki iránt sem; de különösen nem kedvelik a franciákat. S az okot nagyon hosszú volna elbeszélnem. Elég tudni azt, hogy bennünket halálosan gyűlölnék és hogy az a szerencsétlen, a ki véletlenül kezeik közé kerül, nem a legkellemesebb viszonyok közt tölti életét.

Utitársam egy csinos fiatal ember volt. Nem azért mondom, hogy nálad érdeket keltsek, hanem mert igaz.

A hegyi utak meredek s lovaink csak nagy nehezen haladhattak előre. Társam menvén elől, — egy út, mely járhatóbbnak és rövidebbnek látszott, mint a rendes ösvény, — bennünket félrevezetett. Ez az én hibám volt. — Miért biztam én magamat egy husz éves ifjura? Kerestük mi az utat kifelé az erdőből addig, míg világos volt, de minél inkább kerestük, annál messzebb jutottunk tőle; s már nagyon sötét éj volt, mikor egy fekete ház közelébe értünk, hova minden gyanakodás nélkül léptünk be. De mit is tehetünk mást?

Egy szénégető családot találtunk vacsoránál. Az első szóra fölhivtak, hogy tartunk velök. Az én fiatal memberem nem soká kérette magát s a következő percben már ettünk és ittunk erősen — már legalább ő, mert én magamat illetőleg nem tudtam megállni, hogy szét ne tekintsek a helyen s a nép között.

A mi háziuraink tökéletesen úgy néztek ki, mint a szénégetők, de a ház: azt hitted volna — arsenál. Nem lehetett ott mást látni, mint puskákat, pisztolyokat, szabályákat, késeket, töröket. Mindez különösen nekem tetszett, s az is láttam, hogy engem se valami jó szemmel néznek. — Társam? Ő már csak

nem családtagnak érzé magát. Nevetett, csegett velök és esztelenkedésében, melyet meg kellett volna előznom, — elmondta, hogy honnét jövünk, hová megyünk s hogy franciák vagyunk. — Képzeld helyzetünket! Halálos ellenségeink között voltunk, egyedül s az éj által meglepetve, távol minden emberi segítségtől. S hogy semmi se maradjon el, ami bennünket veszélybe dönthetne, neki gazdag embert kellett játszania, ígérve ez embereknek, hogy vendégszeretőkért jól fogjuk őket díjazni. Ezen felül fecsegni kellett még ruha-csomagjáról is, komolyan kérve a házi népet, hogy arra különösen vigyázzanak és az ágyban fejéhez tegyék, mert más vankosra nem lesz szükségük.

Oh ifjuság, ifjuság, mily szánalomraméltó vagy te! Hugom, ezek azt hitték, hogy magunkkal visszük a korona gyémántjait, pedig a ruhacsomagban rejlő kincs, mely neki annyi sok gondot okozott, — nem volt más, mint kedvesének levelei!

Mikor a vacsorának vége volt, magunkra hagytak. Házigazdáink lent aludtak, mi pedig ugyanazon emeleten, melyen étkeztünk. Volt itt egy terjedelmes emelvény, hét-nyolc láb magassága, melyre létra segítségével lehetett csak feljutnunk és az ágy, melybe mint fészekbe bujtunk, hordókon ugorva át, melyek az évi eleséggel voltak megtöltve. — Társam fönt foglalt helyet s csakhamar mélyen elaludt, — feje alatt az értékes ruhacsomaggal. — Én elhatároztam, hogy ébren maradok, azért rágyújtottam pipámra s leültem. Elég nyugodtan mult el az egész éj és én már kezdtem kényelmesen érezni magamat, mikor ép abban az időben, melyben a hajnal hasadni kezdett, hallottam, hogy gazdánk és felesége tanakodnak odalent. Fületem a kürtöhöz, mely az alsó szobával állt összeköttetésben, tartottam s elég jól hallhattam a férjnek eme szavait: „Jó, jó, láttuk, — megöljük mind a kettőt?” — mire az asszony határozottan „igen“-t mondott.

Hogyan mondjam én el a többit neked? Alig lélekzettem s egész testem hideg volt, mint a márvány; ha láttál volna nem tudtad volna megmondani, hogy élek-e, vagy meg vagyok-e halva? — Istenem, még most is borzadok, ha rá gondolok. — Mi ketten csaknem fegyvertelenek voltunk, elleneink pedig vagy tizenötven teljesen fölfegyverkezve, s hozzá társam meg az álom és fáradságtól olyan volt, mint egy halott. Hogy őt fölkeltem s zajt ütsek, főbb volt, mint amennyit tenni mertem, — az meg, hogy egyedül meneküljem, lehetetlenség volt. Az ablak nem volt ugyan magas, de alatt két hatalmas kutya tüvöltött, mint akár két farkas. Gondold el, ha tudod — helyzetemet.

Egy kínos negyedóra telt el így, midőn alulról léptek zaja közeledett felém s az ajtó nyíláson át jól kivehetém az öreget, ki az egyik kezében méccsessel, a másikban hegyes késsel haladt fölfele felesége által követve. Én az ajtó mögött voltam. — Kinyitotta s mielőtt belépett volna, a lámpát nevének adta át, ki is ujjait annak lángja elé tartva, susogó hangon mondta: „csak lassan, lassan!” Ezután a létrán fölmenve, az alvó ifju ágyához lépett, ki mezeten karokkal fektűt, — egyik kezébe vette a kést s a másikkal — ah hugom! — megfogott egy sódort, mely a padlásról csüggött alá, levágott belőle egy darabot s amint jöttek, eltávoztak. Az ajtó bezárult, a fény eltűnt s én egyedül maradtam gondolataimmal.

Napfölkelte után az egész család nagy zajjal jött bennünket felkölneni, ép amint mi ohajtottuk, — hoztak sok enivalót s kinttűnően megreggeliztünk. Két kappan képezte annak egy részét, melyről a házi asszony azt mondá, hogy az egyiket egyék meg s a másikat vigyék el. Mikor megláttam a kappanokat, egyszerre tudtam, hogy mit jelentettek azok a rettenetes szavak: „megöljük mindakettőt?”

CASSIO.

Árpa. Az üzlet teljesen változatlan, névleges áraink: Takarmány áru silány 6.40–6.60 frt. közepes 6.75–6.90 frt, malátaárpa 8.25–9.25 forint.

Zab. A hét folyamában kevés üzlet volt, az árak változatlanok. Közép áru 6.90–7 frt, elsőrendű 7.10–7.25 frt-ig kelt.

Tengeri. Nagyobb hozatalok folytán az irányzat lanyhult, az árak 15 krral olcsóbbak. A hét elején 6.15 frt. kelt, hét végén az árak 5.85 frtől 5.95 frt-ig.

Repcse. A hét folyamában nem volt semmi üzlet.

Helyi és vegyes hírek.

— **Felkérjük** mindazon előfizetőinket, kik az előző negyedévi előfizetési díjakkal még hátralékban vannak, hogy az előfizetési pénzt lapunk szerkesztőjéhez, vagy Mihály Lajos pénztárhoz minél előbb befizetni sziveskedjenek.

— **Sulyos csapás érte** Alexovics János köztisztelőben álló polgártársunkat. Kálmán nevű 7 éves, egyetlen fia e hó 28 án a községünkben uralkodó vörheny járvány áldozatává lett. Temetése 29 én volt nagy számú közönség részvétele mellett. Euyhitse az ég a bánatos szülők fájdalmát!

— **Megkerült.** Mult számunkban említettük, hogy Seres József helybeli iparos Lajos nevű fia eltűnt. Most már referálhatjuk, hogy szülői legnagyobb öröme megkerült. Nővére Hódmezővásárhelyen járván, a népkertben véletlenül reá bukkant, s menten hazaszállította. — Mint mondják, a fiu már egy hmvásárhelyi iparoshoz szegődött tanoscul.

— **A vörheny járvány,** melyről egy előbbi számunkban úgy emlékeztünk meg, hogy szünőfényben van, úgy látszik ismét hevesebben lépett föl, s a gyermekvilágból naponként szedi áldozatát. — Különös ovatosságra intjük a szülőket, hogy gyermekeiket felettébb óvják a meghűléstől.

— **A község részére vásárolt** három tüzi feckendő és Wertheim féle szekrény megérkeztek. — Ez alkalomból nem ajánhatjuk eléggé az előjáróság figyelmébe, hogy a nagy feckendő kezelése több — különösen a kovácsmesterséggel és gépészettel foglalkozó — egyént taníttasson be, mert annak kezelése némi szakavatottságot igényel s avatatlan kezekben hamar elromolhat.

— **Közszemlére kitétel.** A III. oszt. ker. adó — úgy a tőkekamat — és járadékadó javaslat a községhezánál az adónyilvántartói hivatalban 8 napi közszemlére april 5 től 13-ig közszemlére van kitéve. Felhívjuk reá az illetők figyelmét azzal, hogy a tőkekamat és járadék adót a közszemlére kitétel utolsó napjától számított további 15 nap alatt elő kell jegyezni, mert a kirovással ne talán meg nem elégedő fél csak az esetben kereshet orvoslást a bejegyzéstől számított további 15 nap alatt.

— **Népesedési mozgalom** Községünkben ez év március havában született összen 43; a törvénytelen születések száma 1; házasságra lépett 0 pár. Meghalt 47. Fogyatkozás 4. Ez év három első hónapjában született 123, meghalt 151. Fogyatkozás 28.

— **Iparosok figyelmébe.** A nagymélt. m. kir. földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszteriumnak 46188—1884. és 10228—1885. számú rendeletei értelmében, mindazon iparosok, kik legalább 2 évi segédi működést, vagy 2 évi önálló gyakorlatot ki mutatni képesek, az építési engedélyhez nem kötött építő iparok gyakorlásához szükséges iparigazolványt, az előírt szakvizsga nélkül is megszerezhetik.

— **Egy példányközség.** Zalamegyébe van egy magyar község, mely példányképe a jó egyetértés, szorgalom és józanságnak. Boldog abban a lakosság, mert munkás, rendszerű, józan életmódu. Van neki szép igásmarhája, terem elegendő buzája, jó bora, pártoja a közügyi intézményeket, halad a kézmivelődéssel, olvas lapokat, gyermekeit iskoláztatja, tiszteli, szereti papját és tanitóját. Nem tűr kebelében egyetlen egy részeges trágár embert sem, ennek pusztulnia kell onnan, nincs ott számára hely. Pedig van bora elegendő. E község Zala István! Ezen, mintegy 100 lélekből álló, jó hírben levő erkölcsös

faluban egyetlenegy vendéglőnek bérlője törzsvendégeinek ott hagyott pénzéből zöldágra nem igen vergődhetik, mert a borfogyasztó, dőzsölő nála rika, mint a fehér holló, legfeljebb is a borszállító fuvarosok térnek be egy kis pibenőre hozzá.

— **Királynénk kalandja.** Erzsébet királyné néhány nap előtt szigorú inkognitóban jelent meg több amsterdami boltban. Egy helyen egy, svéd nemzeti ruhába öltözött nagy bábut vett s kísérőjének átadva így szólt: „Ez unokám számára.“ A kereskedő, ki nem tudta, kivel beszél, udvariasan viszonzá: „Asszonyom bizonyosan tréfál. Korántsem látszik olyan nak, mintha már nagyanya volna.“ A királyné mosolygott s szólt: „Sőt többszörös nagyanya vagyok, s hogy erről meggyőzzem, legközelebb ismét ve szek önnél ajándékot unokáim, Gizella bajor hercegnő gyermekei számára.“ Az udvarias kereskedő segéd, ki csak most ismerte föl a királynét, bocsánatot kért előbbi vakmerőségeért, a királyné azonban jóakartulag mondá: „Ön udvarias volt és nem vakmerő!

— **A színésznő nővére.** Bárkány Mariról, a magyarországi születésű hirveves berlini színésznőről, olvassuk egy berlini lapban a következő érdekes történetet. Az eset még abból az időből szól, mikor Bárkány k. a. Hamburgban volt szerződöttve, hol a közönség rendkívül megkedvelte. Egyszer megtörtént, hogy egy dúsgazdag dán kereskedő a szeretetreméltó színésznőbe első látásra szerelmes lett. Az előadást követő napon egyenesen a művésznőhöz ment, szívet s kezét felajánlotta neki. Nagyon derék ember volt, de Bárkány kisasszonynak voltak okai az ajánlatot el nem fogadni, nem akarta magát szabadságában korlátoztatni és a szinpadtól sem akart még bucsut venni. De a kérőt nem riasztotta vissza az első kosár. Érti, ugyaszólt, hogy a kisasszony habozik örök frigyét kötni oly férfival, kit csak az imént ismert meg, közelebről meg kell őt ismernie és ezért bátor lesz gyakrabban visszatérni. A színésznő megengedte a látogatásokat, melyek azonban a kérőt csakhamar arra a meggyőződésre juttatták, hogy nincs mit remélnie és hogy a színésznő az egyszer nyújtott kosarat aligha fogja visszavonni. Egy alkalommal a művésznő albumában lapozgatott és egy képet pillantott meg, mely nagyon hasonlított Bárkány Máriához. Ugyanazok a szemek, ugyanaz a mosoly, ugyanazok a gödröcskék mindkét arcán — és mégis minden egészen más volt. . . . „Rokona?“ kérdezte a kereskedő. „A nővérem, válaszolá a művésznő, „ezt nőül veheti, ha akarja. . . .“ — „Sintén színésznő?“ — „Nem.“ — „Hol lakik?“ — „Magyarországban, Eperjesen, szülőinél.“ — A dán nem szólt egyebet, ajánlotta magát és menten Magyarországra, Eperjesre utazott. De az egyszer ovakodott az ajtóval a házba rontani. Felkereste a Bárkány családot és üdvözeteket hozott a távol színésznőtől. Barátságosan fogadták és minthogy azt állította, hogy üzleti ügyek ben hosszabb ideig szándékozik Eperjesen maradni, meghívták, hogy gyakrabban látogassa meg őket. — A nővérek fiatalabbika csakhamar majdnem még jobban tetszett neki, mint az idősebbik. . . . A dán is jó benyomást tett és midőn néhány hét múlva megkérte a leány kezét, boldogító „igen“ volt a válasz. Bárkány Marival semmit sem közöltek az esetről. És így történt, hogy a színésznő Hamburgban egy napon csodálatos meglepetésben részesült. Ugyanis újra megjelent nála dániai kérője s bemutatta neki feleségét, — a művésznő nővérét.

— **A klakk.** Egy nagy városi bálban egyik uracs kimegy a teremről, magával vivén kalapját, melyet tánc közben is mindig a hóna alatt tartott. Midőn ismét visszajött a terembe, a lapos klakk helyett a hasonló laposságú fafödőt hozta be a hóna alatt s csakis a publicum derűtsége józanította ki mámorából.

— **Gordon tábornok nővérei,** kik Southamptonban laknak, a Standard értesülése szerint kijelentették, hogy nem fogadnak el semmi nemű pénzt vagy állami nyugdíjat elhunyt fivérök szolgálataiért. Gladstone a kormány nevében szintén évi nyugdíjat ajánlott föl, igérve, hogy a parlamentet erre vo-

natkozólag meg sem fogják kérdeni, de a két hölgy ezt is visszautasította.

— **Négyes szülés.** Czegléden Mekecs Mihály neje, B. Molnár Sámuel tanyáján a mult héten három leány gyermeket szült és a negyedik szülése közben meghalt, vele együtt a kis leány is. A három megszült kis leány él és a szerencsétlen asszony rokonai vették magukhoz ápolás végett. A mint halljuk, mindhárom kis leány teljesen ép és erős teremtmény.

— **Leletlen fiatal anya.** Félegyházán egy Zöldi Mária nevű 19 éves, szolgáló f. hó 23-án az esti órákban, amint gyermekét megszülte, hogy szegénynek tanujelét a világ előtt elrejtse, a trágya-dombra kidobta, hol azt a házi ebek felfalták. A leletlen anyát még aznap átkísérték a félegyházi kir. járásbíróhoz.

— **Amerikai házasság.** Mindaketten egy gyárban dolgoztak. A férfi a nőt s a nő a férfit csak úgy látásból ismerte, mint mondani szokás. A férfinak nem volt kifogása a nő s a nőnek nem a férfi ellen. De a nő nem gondolt mindjárt a házasságra. A férfi az igen. Egyszer meghívta a nőt egy kirándulásra. A nő el is ment. Ekkor a férfi rábeszélte, hogy menjen hozzá feleségül. A nő megtette. Ez vasárnap történt. Hétfőn a nő családjában nagy munka volt, de a nő a helyeit, hogy ebben segített volna, csomagolt és így szólt anyjának: „Férjhez mentem. Férjemmel a vendéglőben fogunk lakni. Isten veled!“ És eltávozott. Egy hét múlva. A férj féltékenykedni kezdett és feleségét a reggelinél arcul ütötte. Az asszony nem sirt és el nem ájult. Nyugodt maradt. De nem ment el a gyárba. Férje távozott. Midőn ebédre haza tért, a vendéglő előtt kocsi állt. A bakon meglátja felesége bőröndjét és holmiját. Épp akkor lépett ki az asszony is. „Hová?“ kérdezte a férj. „Haza, anyámhoz“ viszonzá felesége. „Ki van fizetve a kocsi?“ kérdezte a férj. „Nincs“ volt a feleség válasza. A férj szó nélkül fizetett. — „Isten veled“ tevő hozzája. — „Isten veled“ felelé a nő és távozott. A férj idővesztegetés nélkül ebédhez ült, mely pompásan ízlett neki. A nő szülei házába tért vissza és elégtűlt, vidám. . . . Így es-tt nem rég Uticzában, New York államban, ottani lapok tanúsága szerint.

Gőzhajózás.

F. évi mártius 15-étől (további intézkedésig) a Duna gőzhajózási társaság hajói a következő rendben közlekednek a Tiszán:

Szegedről Mindszentre: vasárnap, szerdán és pénteken reggeli 5 órakor.

Mindszentről Szegedre: hétfőn, szerdán és szombaton délelben.

Mindszentről Szentesre: vasárnap, szerdán és pénteken reggel fél 8 órakor.

Szentesről Mindszentre: hétfőn, szerdán és szombaton délelben.

Nyilttér.*)

Értesítés.

Egy vitás biztosítástügyi kérdésben hozott határozatot a napokban a legfőbb ítélőszék. Az ügy a következő: A Phönix biztosító társaság 1884. év január elsején átvette az akkor felszámolás alatt levő „Tisza“ biztosító társaság összes díjváltóit. A tűz ellen biztosított felek közül sokan esedékes váltóukat nem fizették és az ellenük hozott sommás végzés ellen kifogásokkal éltek. A Phönixnek perelhetési joga ezen váltók tekintetében jogász körökben élénk vita tárgyát képezte és hírlapi polemikára is okot szolgáltatott. E vitás kérdést a legfőbb ítélőszék döntötte el, még pedig úgy, hogy a társaság jogi képviselőjének érvelései értelmében, az emelt kifogások elvetésével, a váltóadókat marasztalta. Az ítélet indokaiban kiemeli, hogy a Tisza jogositva volt a váltókat a Phönixre forgatni, annál is inkább, mert a részvénytársaság jogi természete a felszámolás által nem alteráltatik. Ugyan ily ítéletet hozott a budapesti kereskedelmi váltótörvényszék, mely ítéletek a királyi tábla által helybenhagyattak.

Stern Mór,

a „Phönix“ biztosító társulat
mindszenti ügynöke.

*) A felelősség a beküldőt illeti.